

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inzerate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. — Telefon 29-92.

Nazaj k Bogu!

Krški škof dr. Josip Srebrnič opozarja v svoji pastirski poslanici v prvi vrsti na važnost vzgoje današnje mladine v evharističnem duhu. V tem je rešitev današnje družbe. Z izreki iz okrožnic papežev Leona XIII., Benedikta XV. in Pija XI. slika škof današnjo socialno razdrapanost.

Človeštvo je zavrglo Boga. Lani so se posebno pokazali učinki tega odpada od Boga. Kot žrtve atentatov so padli ministri na Poljskem, v Romuniji, državni kanceler v Avstriji, naš kralj Aleksander in francoski zunanji minister. Brez preiskave je bilo umorjenih v Nemčiji več sto uglednih mož. Nič boljše ni v Rusiji; na Španski so za časa komunistične vstaje vpepelili cerkve in samostane, oskrnili tudi redovnice in metali v ogenj duhovnike ter jih celo prodajali kot meso. Tudi v časopisju, v kinematografih se kažejo znaki propadanja. Tujci, ki prihajajo na letoviske, prinašajo s seboj pohujšanje.

Poslanica se obirnino havi z evharističnim pokretom ob 30 letnici odloka Pija X., s katerim so bila odprta vrata k sv. Evharistiji. Nič manj važen ni dekret iz l. 1910, s katerim je sv. oče priporočil, naj bi mladina pristopila k sv. obhajilu že v zgodnji mladosti. Škof opozarja na blagodejne učinke pogostega prejemanja sv. obhajila pri vzgoji mladine. Vsak način življenja, otrok, odraslih mladencev in mož, deklet in poročenih žena, uče-

njakov in uradnikov, kmetov, mornarjev in ribičev se da lepo spraviti v sklad z življenjem, povezanim s sv. Evharistijo. V mnogih tujih državah je vse to že dejstvo. V Parizu lahko vsak dan gledate, kako stotine in stotine mladih vseučilišnikov, stotine in stotine izobraženih mož vseh stanov pristopajo k sv. obhajilu. Zanje je danes evharistično življenje, življenje v poklicu in življenje v zakonu zacrožena celota. Vsakemu je mogoče to doseči. Potrebno je posebno mladino navajati k pogostemu zauživanju sv. Rešnjega Telesa. Mladina je tega okrepčila danes mnogo bolj potrebna, kakor nekdanj. Okolica, v kateri živi, je vse bolj nevarna, kakor je bila nekdanj. Potrebno je življenje v družtvih, ker društvo blagodejno vpliva na posameznika, ako je društvo res krščansko.

Glede današnje družbe, pravi pastirska poslanica, da v njej ni več prave svobode, ker se ne gradi na temelju božje veljave, ki je edini izvir prave svobode in njen najmočnejši zaščitnik, ampak človeštvo gradi na temelju sile.

Škof vahi svoje vernike na evharistični kongres v Ljubljano. Tja naj bi hiteli kar v največjem številu. Posebno moške in mladenci naj bi se udeležili procesije v noči med soboto in nedeljo, ki je določena samo zanje. Na tisoče in tisoče jih bo skupno pristopilo k mizi Gospodovi.

Nekatoličani o katoliški cerkvi

Protestantski zgodovinar Leopold Ranke, se je leta 1834 v svoji prvi izdaji zgodovine rimskih papežev opravičil, da je sploh tako delo spisal. »Kake važnosti naj bi bila še danes zgodovina papeške oblasti? Saj nima nobenega bistvenega vpliva več, č 40 let pozneje pri šesti izdaji te zgodovine pa piše: »Ne morem tajiti, da je nastopila nova doba papeštva. »In danes ima svoje zastopnike pri sv. Stolci nič manj kot 37 svetovnih držav. — Angleški zgodovinar protestant Macaulay pravi leta 1853: »Na tem svetu ni tvorbe človeške državne modrosti in je ni bilo, ki bi v tolki meri zaslužila, da jo ponujemo kot rimska katoliška Cerkev... Papeštvo še obstoji in ne propada, ni starikavo, ampak polno življenja in mladostnih moči. Še danes pošilja katoliška cerkev misijonarje do skrajnih delov sveta. Nobeno znamenje ne kaže, da se bliža konec njene dolge vladavine. Videla je začetek vseh vladavin in vseh cerkva, ki so zdaj na svetu, in ne jamčimo, da bi ne doživela konca vseh. Bila je velika in spoštovana preden so Saksi nastopili na angleška tla, preden so Franki prestopili Ren

in morda ostala še neokrvvena, ko bo nekdanj popotnik iz Nove Zelandije stal v brezkonni puščini na razbitem stebru londonskega mostu, da riše razvaline katedrale sv. Pavla.

Slično govori protestantski zgodovinar Franc Heller: »Benediktinski samostani na Nemškem, posebno oni v Beuronu in Maria Laach, so postali prava središča, kamor romajo nekatoličani, da se divijo katoliški liturgiji. V srcu protestantizma se širi pokret, imenovan »Visoka cerkev«, ki hoče protestantizem pripeljati nazaj v rimsko katoliško cerkev. Na Angleškem je ta pokret še večji. Celi anglikanski samostani prestopajo v katoliško cerkev. Vsestranska delavnost katoličanov dela katoliško cerkev silno simpatično. Prav tako se rimska cerkev trudi vedno bolj za zedinjenje vzhoda in zapada. Ona postaja od dne do dne vedno bolj privlačna za nekatoliški svet.»

Dodajmo še eno izjavo, ki jo je izrekel nedavno protestantski škandnavski književnik Ch. Reventlov: »Rimska katoliška cerkev je v resnici najmočnejša ustanova, ki ustvarja iz ljudi boljše, popolnejše in du-

hovniško zrelejša bitja. Vse kar je prišlo v roke je vnela in preobrazila. Cerkev ima več izkušenj, kakor vsaka druga zemeljska uredba. Ona pozna kar je najvažnejšega svetkega, najvišje duhovnega, najbolj večšo organizacijsko tehniko, najpreprostejšo poniznost sreča. Ona je vodnica ne samo duhovnim ljudem, temveč tudi slabšem. Katoliška cerkev nudi prizor silne drame, svetovnega igrokaza, čigar vsebina in oblika je enako različna kot impozantna. Neplodna vojna in mirovna politika držav nedorastlost znanosti, nekulturna mehanizacija, nepravilnost modernega življenja in njega površnost in brezmejna norost, vse to skupaj je napravilo človeštvo nezadovoljno in vzbudilo v njem željo po veri. In kdo drugi mu more s te strani kaj nuditi razen katoliška cerkev.»

Zakon ali apno?

Kaj ne, malo čuden naslov in nenavaden. Pa bomo vi se vedeli, za kaj gre, ko bomo prečitali sledeči dogodek.

Ko so belili šolo.

V francoskem mestu Montabot so sklenili da pobelijo šolske prostore. Že davno je zidovje pogrešalo svežega apna. Predno so začeli beliti, so morali sneti raz steno vse slike, zemljevide in tudi Križ, ki je sicer visel pred učenci. Ko so bili prostori pobeljeni, je krajevni načelnik prepovedal, da se Križ zopet postavi na prejšnje mesto, sklicujoč se na neko naredbo ministrstva prosvete, ki je bila izdana pred več kot štiridesetimi leti. Postopek krajevnega načelnika je ljudi zelo razburil. Pritožili so se prefektu in ministru prosvete. Otroci pa niso hoteli v šolo, dokler ne bo Križ zopet na svojem mestu. Od 38 je izostalo 36 otrok.

Stari zid in novo apno.

Starši so ponosno izjavljali: »Ako Kristus ni tukaj meščan, tudi mi nečemo biti. Kaj več velja, zakon ali apno? Če je zakon v veljavi že štirideset let, zakaj ga niso doslej upoštevali? Ali je moralo priti apno, ki je spomnilo krajevnega načelnika na zakon? Zakon ali apno, drugega nečemo, naj nam odgovore! Stari Križ, ki že dolgo visi na starem zaprašenem zidu, jasno dokazuje staro miselnost francoskega naroda, ki je v svojem jedru krščanski. A novo apno je poskušnja nekih ljudi, da temu narodu dajo nekrščansko in protikrščansko barvo. Zato naj se umakne križ, da bo zadovoljna francoska klika, ki prezira slavno preteklost francoskega naroda.

Rodoljubno delo.

Ako upoštavamo razmere, v katerih se nahaja sedaj, zlasti v duhovnem pogledu ves svet, nam je takoj jasno, da so šolarji v Monta-

RAZGLED PO SVETU

KATOLIŠKA CERKEV

• **Te in ost.** Leta 25. januarja je bil v cerkvi Marije Pomladnice v ameriškem mestu Brooklynu posvečen v pomočnega škofa Rev. Raymond A. Kearney, star šole 32 let. Škof Ruff bo pridružen brooklynskemu škofu Mülky. Te svetovni se je udeležil en nadležnik, 14 škofov, številne monsignorjeve in okrog 1000 duhovnikov. Med gostami gosti sta bila tudi generalni polkar Farley in bivši ameriški guverner Al Smith. — V Bruslju, Belgija, je konec januarja t. l. odinjal novi švedski jezuitski duhovnik Rev. Charles Van Duern 60 letnico duhovništva. Izračuna je, da je v tej dobi spovedal okrog 800.000 versnikov.

ITALIJA

• **Ne mobilizira sipni tuži Abesinije.** — Prilagoditi se hočevo sedanjemu položaju v Evropi, pravi »Giornale d'Italia«. Italija ima sedaj prvi list dalje, 600.000 nosil pod slovom. Ker je mednarodni položaj dokaj zapleten, kakor je izjavil Mussolini na predstvi 36. obdobjne letiščinskih borbenih organizacij, šli Italija, da je za vsak primer pripravljena. Na predstvi 16. obdobjne letiščinskih borbenih organizacij je predsednik vlade Mussolini imel govor, v katerem je med drugim dejal: Pripravljeno smo na vse naloge, pred katere nas morda postavi usoda. Če bo treba, bomo odstranili vse ovire z naše poti. Naša volja do miru in do evropskega sodelovanja se opira tudi na več milijonov Italijan. — Velikim je zmolela računa Nemčija, ker si je ustvarila močno redno armado, kar je v nasprotju z versajsko mirovno pogodbo.

AVSTRIJA

• **Karav.** V Cergovinah na Koroškem je umrl Zlatko oče. — V Škofljah so položili k večnemu počitku Jožeta Zimo, pod. Manduljaka. — V Celovcu sta bila le dni ljubljanski župan dr. Ravnikar in predsednik letalskega društva dr. Kapf. Na sestanku s celovškimi in solingraškimi županom ter še z nekaterimi

boto s svojim ugovorom izvršili ne samo versko, temveč tudi rodoljubno delo, vredno največje pohvale vsakega pravega narodnjaka. Predpisi in zakoni, ki se protivijo božjim zakonom, za katoličana po vesti ne veljajo. Francoskemu narodu je brezpogojno potrebna opora vere v javnem življenju. Kdor torej dela za vpliv krizanstva na javno življenje, ta dela za domovino mnogo več, kot drugi, ki vere ne upoštevaajo.

Bož naj vam poplača, otroci!

Vatikanski »Osservatore Romano« čestita otrokom iz Montabota k domoljubnemu podvigu in jih opominja, naj bodo strpljivi, ker se bo Kristusov lik vsekakor kmalu povrnil v njihovo učilnico. »Brez dvoma«, pravi vatičansko glasilo, »se povrne«. Navzoč bo Kristus, kadar vam bo učitelj govoril o Franciji, o njeni slavi, o Karlu Velikem, o sv. Ludoviku, o svetli Irani d'Arc... Navzoč bo Kristus, kadar se bo učitelj spominjal domovine in kulture, pa

drugimi svetovnimi se se pogovarjali o nepotni uporniški letalskega pravnika Sedagrad—Čelovec—Ljubljana. — Na Krškem so izprli dve zemeljski jarki. V nekem drugem zemeljski jar je uprlešen ožja sika in pogovornje zemeljski svetovi. Si buda: sami Slovenci. — Pogovornje je pri pod. Podlescu v Srepu pri Gradstajnu. — V Gradstaju je umrla mati hanojskega župnika 45 letna Ivana Ninkov. — Te dni je morda 25 let, odkar je umrl slavni dunajski križaniševski žepni dr. Karol Loepfer.

AMERIKA

• **Te in ost.** V Eriochu Min. je umrl 50 letni Frank Debeak iz Skrihowice pri St. Gregurju. — V East Palestine O. so našli mrtvega 47 letnega Franca Jurjevika iz Zimov. — V Louane O. je bil smrtne poveljen 41 letni Jos. Reinhard. — V Azori Min. je predsednik 48 letni John Miklavčič iz St. Vada pri Söldni. — V Cle. Elm Wash. je odšel v večnost 41 letni Frank Piter iz Arda pri Krškem. — V Jolietu je umrl začet od kapi rojak Jakob Kapela. — V Grand Haven Mich. je bil ubit 38 letni John Prosenak. — V Clevelandu so umrli: 34 letna Ana Drosček roj. Zalkovec iz fare Velike Lašče, 40 letni Martin Matkovič iz Zelci pri Cerkljah, 38 letni Viktor Steh iz Male Bečine, Bouz Krasović roj. Pavliš iz Podcerkve pri Lodu in 39 letni John Zeideršič iz Bloške police.

NEMCIJA

• **Dre. tri o zemski armadi.** Londonski poročevalci »Echo de Paris« javlja, da imajo vojaške sile Nemčije po najnovejših podatkih 600.000 mož, ne pa pol milijona, kakor splošno mislijo. K dandaj javno priznanemu Revilu je treba priliti še tri zbere napadalnih čet in sicer severni zbor s sedeštem v Berlinu, zapadni zbor s sedeštem v Frankfurtu in južni v Monakovem. Vsak Reje 30.000 do 100.000 mož in je razdeljen v šest divizij, s po enim polkom letalstva in enim letališčarskim polkom. Vrhu tega je v Nemčiji samostojna avstrijska legija z dvema divizijama

tudi tedaj, kadar vam bo govoril o svobodi, enakosti in bratstvu... Vrne se Jezus, otroci, ne nad učiteljevo glavo, ampak kar na mizo njegovo, kadar vam bo učitelj govoril o pravicah sloveca, ker bi teh pravic sploh ne bilo, ako bi Kristus ne učil ljudi, kaj smejo in kaj ne, in to tako vztrajno in neustrašeno, da je zato umrl razpet na Križu.

Nemogoče je vzeti Kristusu tisto mesto, ki ga ima v zgodovini in pri vseh kulturnih narodih. Tu se ne da nič spremeniti. Ljudje lahko nekaj časa mislijo, da to ni res, vendar se varajo. Samo nespametne obrne hrbet proti solncu in se greje, istočasno pa trdi, da solnce ne vidi da ga ni... Tako tudi nauk Kristusov greje in brani vsak pravi napredek, pa če priznavamo to ali ne. Kristus ima svoje čvrsto in stalno mesto med ljudmi in s tega mesta Ga ne bodo spravile nobena framasonska novotarija. V tem pogledu je brez pomena tako »zakon« kakor — spno.

pod naslovom »južni pomočni zbor«. — Na koncu niso manje prve števila s moči nemške letalske vojske. In angleški virov izhaja, da Revilu naj bi letal v Nemčiji ne tarčataje za francoskimi, ki prijavajo 1650 napadalnih bombnih letalskih strojev. Kar šlo nemške bojne usmeritve, obstoja nadrt, da se v najzgodnejšem času izpopolni tako, da bo doseglja svo tretjino angleškega brodogoja. Nemčija bo gradila male 20.000 tonne križarke opremljene s ogrevalnimi topovi in zmoleto velikanske hitrosti. Dandaj ima še dve križarki tega tipa. Gradnja bo tudi podmornice novega tipa.

POLJSKA

• **Li nova poljske ustave.** Dosedanja ustava iz l. 1921. je sbejo postela tuje usta. ve. Sedanja preureditev države je v prvi vrsti delo maršala Piłsudskega, moča, ki je dvignil Poljsko iz rušev in jo povedel k novemu življenju. Ena najvažnejših dolžnosti nove poljske ustave pogloblja dosedanja oblast predsednika republike. Ta bo odšel vrhovni politični razsodnik v državi. Po novi ustavi sme predsednik republike izdati neke ukrepe tudi brez sogodpisa ministrov. Predsednik republike je vrhovni poveljnik celokupne oborožene sile. Ministrski predsednik je odgovoren predsedniku republike in se narodnemu predstavništvu. Narodno predstavništvo lahko zahteva odstop vlade, toda to velja le, če to skleneja i senat i poslanska zbornica. Predsednik republike sme do novega narodnega predstavništva indajati uredba i zakonsko veljavo. Ena tretjina članov senata imenuje predsednik republike. Sejan se izvodi za pet let. Nova ustava daje vsem poljskim državljanom brez razlike narodnosti in veroizpovedi, enake pravice.

DROBNE NOVICE

Dvoletna vojaška služba je odebri francoski parlament.

Abesinija je začela polagoma mobilizirati svojo armado.

Socialni demokratje se azazadorali pri zdajnji občinskih volitvah na Švedskem.

Odstopil je grški minister Metaxas, glavni agitator za obnovo monarhije.

Ostavko je podala belgijska Theunisova vlada.

Okoli tri milijarde mark bo veljala Nemčija uvedba splošne vojaške dolžnosti.

Splošna vojaška dolžnost nameravajo uvedti tudi v Avstriji.

Več sto protestantovskih duhovnikov je zaprla nemška vlada.

Poselone avtonomno oblast za Papuance so ustanovili na Novi Zelandiji, da jih obvarujejo pred — izumiranjem.

300 hil je uničil požar v mandirskem mestu Linku.

BANKA BARUCH

II, Rue Anber, Paris (9^e)

Odpremija denar v lugostavilo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrhi vse bančne posle najkvalitnejše.

Pošta uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čkovno računo. BRUGELJE, No 204-41 Bruxelles, FRANKELJE, No 1117-94 Paris, BELGIJSKI: No 109-06 Rue, No 1087 Luxembourg. Na zahtevo poljsko brezplačno naše ček. Nakaznico

Čisti zobe — varuj se
zobnega kamna

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

KAJ JE NOVEGA

Iz nove lovske uredbe

»Službene novine« od 18. marca so objavile novo lovsko uredbo, ki je stopila s tem v veljavo. To uredbo je z zakonito močjo izglasovala zadnja banovinska skupščina v Ljubljani, ki je torej odgovorna za njene dobre in slabe strani. Naj sledi nekaj važnejših določb:

V dravski banovini se v uredbi ne proglasa noben kraj za ogroženega po zverjadi in divjih svinjah, zato iz razlogov ogroženosti ni dovoljeno neupravičencem pobijati zverjad in divje svinje s strelnim orožjem. — Četrto poglavje navaja ptice, ki so pri nas zaščitene. — Peto poglavje govori o zastupljenju nezaščitene divjačine in zverjadi. O tem odloča okrajno načelstvo, ki oceni potre-

bo zastupljenja po zaslišanju najbližje lovske organizacije.

Od zverjadi se v dravski banovini zatirajo volkovi in divje mačke, od nezaščitene škodljive divjačine pa divje svinje, nadalje tudi lisice, jazbeci in dehorji tam, kjer se prekomerno razmnožijo.

Deveto poglavje vsebuje odredbe o cenitvi škode po divjačini in postopku pred odškodninskim razsodiščem. V tem poglavju so podrobno opisane poškodbe na rastočem drevju, ki je visoko nad 2 m, a še ni dozorelo; dalje za poškodbe na dozorelem drevju, na mladih drevescih, na poljih, na sadnem drevju in trtah. Na splošno nova lovska uredba zelo upošteva lovske želje.

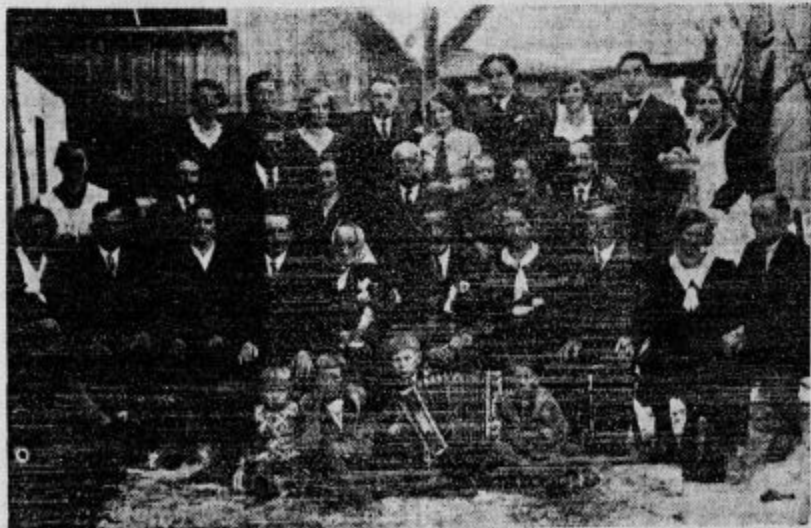
Odškodnino za poplavo prejel

Nikola Uzunovič, mož ogromnega bogastva, je bil večkrat ministrski predsednik ter je predsednik JNS. Njegova slika je ovekovčena na legitimacijah JNS. Leta 1926 je ustvaril davek za poplavlence, ki ga je plačevalo vse uradništvo dolgo let. O razdelitvi odškodnine poplavlencem pišejo »Beogradske narodne novine« 9. marca t. l. pod naslovom »Milijon dinarjev odškodnine zaradi poplave zemlje je prejel Nikola Uzunovič« naslednje:

»Na čelu vlade je bil leta 1926 g. Nikola Uzunovič. Takrat so bile v naši državi velike poplave. Največje žrtve so bili uradniki. Njim se je leta in leta odtegovalo od plače 10 odstotkov za fond, iz katerega so bili odškodo-

vani poplavljeni. Ali veste, kdo je prvi prejel pomoč iz tega fonda? Ali veste, kakšno pomoč in na naslov česa? Prvo pomoč je prejel Nikola Uzunovič, prvo pomoč — en milijon dinarjev — a to na naslov odškodnine, ker so mu poplavljeni polja »okoli Niša na vse štiri strani«. Ta pomoč mu je bila takoj izplačana. Bila pa ni zadostna, da bi popolnoma odškodovala g. Uzunoviča, ker se je poplavlencem izplačevala le ena petina oziroma šestina škode.«

CVIČEK originalni bi radi. Dobite ga v
Centralni vinarni v Ljubljani.

Zlata poroka. Nedavno je obhajal g. Ivan Bizjak z Gorij pri Bledu zlati jubilej lepšega zakonskega življenja ob strani svoje dobre žene. Kljub letom in trdemu življenju je še čvrst in zdrav. »Domoljuba« ima naročenega, odkar list izhaja. Bog naj blagoslovi jubilar-toma še mnogo let srečnega in zadovoljnega življenja!

OSEBNE VESTI

d Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je odpoval na oddih v Supetar na otoku Braču.

d Z redom Jugoslovanske krone I. stopnje je odlikovan ban dr. Dinko Puc.

d 60 let je dopolnil znani ljubljanski podjetnik g. Franc Batjel. Živijo!

d Na Dunaj v avstrijsko zunanje ministrstvo je premeščen Herman Plenis, izredni avstrijski poslanik pri belgajskem dvoru.

d Za našega poslanika v romunski Bukarešti je imenovan dr. Ninko Perič, predsednik ministrskega sveta v po. oju.

d 25 letni jubilej svojga umetniškega dela je slavil te dni ljubljanski igravec g. M. Skrbinaček.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Pred določitvijo kandidatov. Dne 21. marca je bilo v predsedstvu vlade daljše posvetovanje, katerega so se poleg predsednika vlade udeležili notranji minister Velja R. Povič, minister za socialno politiko dr. Marušič in ban dravske banovine dr. Puc. Dr. Puc je zapustil predsedstvo vlade v spremstvu dr. Kramerja, ki se je zadnje dni za pet pojavil v Belgradu.

d Srbsko-pravoslavna cerkev in volitive Metropolit Gavriela Dožić, ki je te dni prispel v Belgrad, je na vprašanje, ali je tudi pravoslavna cerkev prepovedala kandidirati svojim duhovnikom, odgovoril: »Duhovnikom svoje škofije sem s posebno okrožnico določil, da lahko kandidirajo za narodne poslance na podlagi državnega edinstva ter vdanosti kralju in domovini.«

d Na shodu v Krškem je izjavil minister dr. Marušič, da se bo iz enomilijunskega kredita za javna dela omogočila gradnja mednarodne ceste iz Ljubljane na Sušak. Nova železniška proga št. Janž-Sevnica pa se začne graditi že — prihodnji mesec (aprila).

d Iz govora ministra za prosveto. Dne 24. marca se je vršil volilni shod v Novem Sadu. Govoril je tudi prosvetni minister Stefan Čirič in izjavil med drugim sledeče: Medtem ko je liberalizem francoske demokracije bankrotiral, ko je markizem, socializem prav tako bankrotiral, so črne žuljaste roke obranile, držale

Naša uganka

Izrečite in dobro spravite!

se

Izrečite in dobro spravite!

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA
»DOMOLJUBA«?

in bodo obranile državo. Vse se je izpremenilo, vse je propadlo, le kmet, mali kmet čuva svojo grudo, ker je k njej privožen. Vi ostanete tu, vi živite tu in čuvate to zemljo in jo ljubite. Lepo je rekel veliki sin našega naroda, pokojni Nikola Pašič, »da so opanke in gunjači bili čuvar in bodo ostali čuvar te države«. To je resnica. One bodo tudi ostale evangelijske za vse narode in vse države. Medtem, ko sta bankrotirala demokracija liberalizma in marksistični socializem, smo mi prišli na agrarizem, na produkcijo usvarjanja; to je današnja demokracija. Ta demokracija bo trajala, morala bo trajati, vse dotlej, dokler bomo imeli kmete.

d **Prelom in Ljubičeva kandidatska lista.**
 »Prelom je v zadnji številki priobčil tole poročilo: »Da ne bo napačnih tolmačenj, sporočamo tovarišem, da smo iz konzorcija »Prelom« izstopili, ker se s pisanjem lista glede volitev ne sstrinjamo. Tovariši naj se v »Prelomu« zadevah vsled tega ne obračajo več na nas. Stane Vidmar l. r., Stanko Florjančič l. r., Davorin Onič l. r., Korak g. Vidmarja in tovarišev v zvezi s sklepom glavnega bojovniškega volilnega odbora, da stopijo bojovniki na Ljubičevu stran.

d **Topalovičeva smola.** V nedeljo je socialistična stranica sklicala volilni shod v dvorani »Edenc« v Splitu. Na shod je prišlo kakih 1000 ljudi, med njimi je bila večina Topalovičevih nasprotnikov. V začetku je dr. Topalovič mirno govoril, a kmalu so pričeli padati medklici. Govornika so končno prekinili. Po kratkem odmoru je zopet lahko govoril, toda med tem časom je nastal v dvorani tak hrup, da je moral predsednik Hartl zaključiti zborovanje. Kakor je videti, se vrnemo za Topaloviča najbolj nesateri ljubljanski marksistični voditelji, delavstvo na jugu, tudi socialistično, ga smatra za preveč samskega marksista.

d **Opozarjamo na današnji oglas »Dravec, zavarovalne zadruga, Maribor.«**

d **Prenišljavanje za sodanji čas.** Pod tem naslovom priobčuje »Slovenski gospodar« sledeče: Pod naslovom »Maček v črtnic« beremo v Slovniških »Drobtincah« za leto 1930, stran 166, naslednjo pravilico: Svoje dni je imel čevljar lepega belega mačka per hiša, ki mu je bil rvesť tovariš. Misim in podganam pa strah in groza. Vsak dan je položil večko miši in podavil nekaj podgan. Nekoga jutra pa je bil muce lačen in je stikal po pisarkih v kuhinji, če bi se dalo kaj dobiti. Stal je tam velik loncec in notri je nekaj tula. Muc se stegne v pisker, pa zgubi ravnotežje in pade notri. V loncu pa je čevljar imel pripravljeno črnilo za nove čevlje. Vse črni stegni muc na dvorišče. Miši ga ugledajo in se čudom čudijo, kako se je njih so-

Grehi naše dobe

ki imajo svoj vzrok v pomanjkljivi hrani in načinu življenja, ki je ljudem valjen od današnjih življenjskih prihk, so krivi temu, da bi se mogle sestaviti cele legije prerano ostarelih ljudi, katerih trpi vsakdo na kakem defektu prebavnih organov. Zapeka, napihnjenost, leno delovanje črevesja, obolenje želodca-jeter, ledvic, vranice, žolca in od sečne kisline itd. se opažajo vedno tedaj, ko je še prepoznano. Zato je sistematično čiščenje telesa velike važnosti, a najbolj popularna so tako zvana spomladanska zdravljenja na primer s »Planinka čajem«. Babovec, ki se najraje uporablja zaradi njegovega zanesljivega in prijetnega učinkovanja.

vražnik tako naglo spremenil. »Črna sukno si je oblekel,« pravi stara miška. »Črna barva je znamenje žalosti, maček žaluje, da nas je tako hudo preganjal in delal krivico,« pripominja druga. »Sedaj bo pokoro dojel,« modrojuje tretja, »sedaj se nam ga ne bo več treba bati, svobodno in varno se bomo gibale.« In res, miši se brenskrbno sučejo krog črnega mačka, on pa mirno čaka. Ko se jih je prav veliko nabralo, plane nad nje in napravi grozno morijo. »Joj, joj,« vzdihujejo miši, a le malokaterim se posreči smukniti v luknje. »Maček le sukno spremeni, ne pa svojih misli,« modrojuje preplašena miška.

DOMACE NOVICE

d **Krasna materinska proslava** se je vršila 25. marca 1935 v opernem gledališču v Ljubljani. Priredilo jo je krščansko žensko društvo. S svojim obiskom je počastil prireditev tudi knezoškof dr. Rožman. Matere, očete in otroke so napolnili gledališče do zadnjega kotička. Tudi po deteli so materinske proslave, prirejane od naših katoliških prosvetnih društev, povsod izbornu uspele.

d **Pejaseilo.** Z ozirom na razne vesti sporočamo, da g. Jakob Jan, župan v Gorjah, ni sprejel kandidature na nobeni listi.

d **Za povadigo kmetijstva** skrbijo deloma že osnovne šole. Od 780 šol na deželi v dravski banovini imajo 724 šolski vrt, brez njega je le 56 šol. Matičnjaki na šolah v naši banovini merijo skupaj 2113 arov prostora za drevesnice in zelenjad 5611 arov, šolski vinogradi pa 413 arov. V matičnjakih je 16.907 cepljenih drevesec in 28.120 divjakov. Vse drevesnice na šolah imajo 91.988 dreves. Zelenjad goji 706 šol, cvetice 684, čebelnjakov je na šolah 238, ki imajo 1854 panjev s premakljivim, 305 pa z nepremakljivim satovjem. Skupaj tedaj 2059 panjev. Iz drevesnic se je razdelilo v preteklem šolskem letu brezplačno 12.638, prodalo pa 10.276, skupaj tedaj 22.914 drevesec.

d **Trg za sadno drevje** je sedaj v Ljubljani na Sv. Jakoba trgu in je prav dobro založen.

d **45 milijonov Din** znaša novi ljubljanski proračun brez proračuna mestnih podjetij.

d **Delgovi Ljubljane** znašajo že 148 milijonov in pogoltnojo obresti in odplačevanje dolga letno 15 in pol milijona dinarjev.

d **Zelo je padel** v zadnjih dveh letih promet na ljubljanskem tramvaju, kakaj vožilo se je dva milijona potnikov manj kot prej. Temu primerno so padli tudi dohodki tramvaja za 1,4 milijona na 7.509.000 Din. Promet je padel za 30 odstotkov, ko so zidali nove proge, pa so računali na povečanje prometa za 16 odstotkov. Finančna slika ljubljanskega tramvaja je torej zelo žalostna in bo še bolj slaba, če se uresniči še ta namera, da odkupi občina zadnjo tretjino

delnic, ki so dejansko danes brez vrednosti. Preureditev tramvaja je nujna in znižanje vseh cen pogoj za večji promet.

d **Mostovi in brvi, ki jih še potrebuje Ljubljana.** V prvi vrsti pride v poštev Karloški most čez Grubarjev prekop, ki ga je treba razširiti. Upanje je, da bo do te prepotrebne razširitve prišlo še letos. Zelo potreben bi bil prehod čez Grubarjev prekop v Streliški ulici. Prehod za pešce po obstoječem mostu zatvarnice iz Streliške ulice je že odobren in se bo v kratkem izvršil. Dalje bo treba obnoviti most čez Iso na Izanski cesti. Prebivalci Trnovega se zelo potegujejo za napravo brvi v Svabičevi ulici, vendar ni verjetno, da pride kaj kmalu do te brvi. Enako so napravljeni načrti za napravo brvi pri Gerberju, za napravo brvi pri Gestrinovi ulici med zmajskim in Šentpeterskim mostom, za napravo brvi v Živinozdravniški ulici, za napravo mostu na Kamničanovem stradonu, za napravo mostu čez Mali graben za zvezo Izanske ceste s trnovskim okrajem. Nadaljnja potreba bo naprava mostu čez Grubarjev prekop za zvezo Izanske ceste s Prulami. Zelo potrebna bi bila naprava mostu čez Ljubljanko ob izlivu Iške za zvezo Črne

vasi z Rakovo jelšo. Končno obstojajo še razne varijante za premostitev Ljubljance na Vodnikovem trgu, kar bi prišlo v poštev za razširitev živilskega trga.

d **Posledice vagoje brez Boga in veri.** »Katolik« poroča, da so v Šibeniku odkrili tajno dijaško društvo pod imenom »Črna ruža«. Društvo si je nabavilo samokrese in svoje dijake vežbalo v streljanju. To vežbanje je imelo za posledico, da je bila ranjena neka kmetica, ko je šla mimo vežbališča. Društvo je imelo v prvi vrsti namen, da bi svoje profesorje ustrahovalo. »Katolik« pripominja, da je ta pojav povsem naraven, ko je družba izgnila iz svojih družin Boga in ne živi po verskih načelih. Ako ne bo vsa vagoja mladine prešinjena z globokim verskim duhom, bomo doživeli še hujše stvari. Kdor mladino tako ali tako odtujava veri in Cerkev, si sam spleta vrvo, ki ga bo zadrgnila.

— **Pri razdražljivosti živcev, glavobolu, pomanjkanju spanja, utrujenosti, pobitosti, tesnobnostnem čutu imamo z naravno »Franz-Josef« gretico pri rokah domače sredstvo, ki vsako razburljivost, naj izhaja iz kateregakoli preobratnega dela, takoj ukroti. Zdravniški strokovnjaki priznavajo, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo tudi pri ljudeh visoke starosti.**

d **Raspisane so pešad. podčastniške šole** v Zagrebu in Belgradu, konjeniška v Zemunu, artilerijska v Čupriji in inženjska v Mariboru za mladeniče od 18 do 21 let starosti. Pojasnila se dobijo pri Francu Peru,

kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14; priložiti 3 Din zaenako za odgovor.

d **Neznadoma je umrl** rektor beograjske univerze g. Vlada Petković.

d **Priznanje domači podjetnosti.** Na veliki mednarodni razstavi v Londonu je bil pred kratkim odlikovan s častno nagrado — velik srebrni pokal — ter Grand prix diplomo in svetilno gospod Franc Trkman, mizarški mojster v Stoščah pri Ljubljani. Razstavil je namreč okno, skozi katero na noben način ne more ujeti voda. Izum — uspeh dolgoletnega razmišljanja in mnogih poskusov — je patentiran in bo dobro služil v stavbno-mizarški stroki.

d **Obvese je treba izpolnjevati.** Francoska tvrdka La Dalmatinne, ki ima velika podjetja v Dalmaciji, menda grozi sedaj, da bo ustavila vse delo. Kakor pišejo, se je ta tvrdka obvezala svoječasno s pogodbo, da bo svoja podjetja obrzala in da bo v letih 1929 do 1937 investirala v Dalmaciji vsoto 600 milijonov francoskih frankov. Občina Šibenik pa bo prejela letno 600.000 Din kot davek. Medtem pa je tvrdka plačevala samo 300.000 Din. Strojniški župan Bačinič je že ukrenil vse potrebno, da v oblasti prisilita tvrdko na izpolnjevanje obvez.

d **Cerkveni koncert v prid sirotam** so predeli te dni pod pokroviteljstvom š. ofa dr. Caverila v Dubrovniku. Nekim družtvom to ni bilo všeč, ker smatrajo, da imajo samo ona patent na pomoč revnim. Dubrovčani so zato našli do zadnjega kotička napolnih cerkev.

d **172 realnih gimnazij** in ena šišta realna je ta čas v Jugoslaviji.

d **Načrt se nove sarajevske katedrale** in nadškofijski dvorec je izdelal arhitekt Anton Lavrenčić.

d **8 I. aprila se smanjša dobitek** trgovcev, ki prodajajo sol, od 50 na 30 par pri kilogramu, cena vroč pa se zniža od 12 na 8 Din. Trgovci zahtevajo, da velja še nadalje stari dobitek 50 par za kilogram.

d **Ker nima živina na sejnih nebene prave** tene, koljejo nekateri kmetje sami in prodajajo meso po 5 Din za kilogram. To ceno je doletelo okrajne načelstvo v Mariboru.

d **Od 20. aprila** do 28. septembra pride vsak teden en poseben vlak češkoslovaških turistov na naš Jadran.

d **V šolskih kuhinjah** (Ljubljana, Maribor, Celje), ki se se vzdrževale iz prispevkov kraljice Marije (vsaka mesečno po 5000 Din), je bilo izdanih v l. 1934 sirotinašnim učencem 142.145 malih južinj in 39.576 kosil in večerij.

d **V Jugoslaviji je 16.000 Poljakov**, ki so večinoma kmetje. Sedaj dobe svojega duhovnika, da bodo mogli opravljati svoje verske dolžnosti v maternem jeziku.

d **Nova vrsta podgan** se nam obeta. V Rimčetuvi grabi blizu Ljutomerja je pred par dnevi pes ujel zanimivo žival, ki nosi strokovno ime pižmarka, nemški po Brehmu Bisamratte. Žival je bila namreč doselej v naših krajih nepoznana. Baje so pri nas dobili doselej samo tri vzorce, enega na Pohorju, enega v Koprivnici na Hrvaškem in pred kratkim enega v Hercegovščaku pri Radgoni. Žival spada v vrsto podgan, je mnogo večja od naših podgan. Njena domovina je Severna Amerika, zlasti Kanada, odkoder so je uvozili v Evropo. Po Nemčiji in po Češkem se je zelo razpasla in dela veliko škodo, ker razjeda in prekuha vse nasipe. Živi največ ob vodah. Ima dragoceno kožuho vino. Žival je podobna bobnu. Pižmarka se torej seli proti nam. Dobljeni vzorec je šolsko vodstvo dalo naznačiti za šolske uporabo.

d **Carinsko sodišče** je razsodilo, da je Kemična tovarna v Ljubljani kriva uvoznega tiholopatva, podjetje Bratje Gourad v Beogradu pa sodelovanje. Skupaj imata obe podjetji plačati na carinski kazni in drugih dajetvah 8 milijonov 213.853 Din. Čedna vestical

d **Pri iskanju sledi na kozarec naravne »Franc-Josefove«** grenčice, popite zjutraj in tešče, brez truda izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

NESREČE

d **Gorela je gospodarsko postopje** Janeza Dreveniška v Račah pri Mariboru.

d **Naenkrat se je revolver sprožil.** V neki vasi pri Sisku se je pripetila žalosten dogodek. K 68 letnemu samouku Luči Tumpaku je nekdo prinesel popravit revolver, kateremu je v ovi nastala krogla. Tumpak je bil sicer strokovnjak za vse take reči, pri tem revolverju ni mogel ničesar opraviti. Ponudil se mu je sin Josip, da mu pomaga. Prijel je revolver in začel pritiskati na petelina. Naenkrat pa se je revolver sprožil in krogla je zadela starega Tumpaka. Prebita mu je črevesje. Prepeljali so ga sicer v bolnišnico, vendar je kmalu podlel.

d **Mina ga je na mestu raztrgala.** V rudniku Kakanj, kjer se je lansko leto pripetila strašna katastrofa, ki je še v živem spominu, se je te dni zgodila nova nesreča, pri kateri je izgubil življenje rudar Frankič Ivan, oče šestih otrok. Ko je Frankič prišel na delo, mu je kavaris, katerega je zamenjal, sporočil, da sta ostali še dve mini, ki še nista eksplozivni. Lego ene mine mu je točno označil, za drugo pa ni videl, kje se nahaja. Ko je Frankič odkopaval premoč, je zadel s krampom v kapselj mine, ki je takoj eksplozivirala in ga na mestu raztrgala.

d **Pri padcu si je prebila črepinjo** in je na posledicah umrla 6 letna Lidija Sadarjeva, hčerka cestnega nadzornika v Senovem.

d **Ko je razstreljeval v rovu** se je smrtno nevarno poškodoval 42 letni rudar Ludvik Oprešnik iz Tebarij pri Celju.

d **Nevarne opekline sta dobila.** V Ivanjkoveh je izbruhnil požar na hlevu posestnika Janeza Trpljana. Ogenj je zajel tudi gospodarsko šrambo in drvarnico ter vse uničil do tal. V hlevu je zgorela krava, ki je niso mogli več rešiti. Pri reševalnem delu sta dobila nevarne opekline posestnik Trpljan in njegova žena.

d **Tri litra rama je spil** da bi se rešil hripe neki kavarar v Vel. Kikindi. Med je umrl na zastrupljenju z alkoholom.

d **Ke je telkel s kladivom večji kamen,** je zadel velik kos v trebuh 24 letnega pomočnika Franca Ulela. Ule je na poškodbi umrl.

d **Ena neagoda.** V skladišču Schneider-Verovšek v Ljubljani je padla v nedeljo težka železna palica na glavo 28 letnega Ivanu Krulju s Kodejvega in ga hudo ranila. — V ljubljansko bolnišnico je prišla 32 letna poljska delavka Helena Ozahnova iz Volavetj pri Trebeljevem. Ko je cvrla maat, se je z razbeljeno mastjo usodno opekla po obraz. — V apneniku v Pečovniku pri Celju se je hudo ponesrečil 61 letni delavec Oprešnik Ludvik. Pri razstreljevanju z dinamitom mu je puhnilo razstrelivo v glavo. Nevarnost je, da izgubi vid. — V sredo, 20. marca se je zgodila v tovarni podpetnikov na Gračnici pri Rim. Toplicah zopet nesreča. Leporniku Francu, tovarniškemu delavcu, predsedniku skupne JSZ, je od-

Jamstvo za pristnost Aspirin izdelane proti GATER, je KATZ

ASPIRIN
proti vseh bolečinam in boleznim, ki izhajajo iz prehlada

ASPIRIN

Čigala je maj. prod. S. Dr. 27000 od 18. 10. 1934

rezal stroj na desni roki tri prste. — Z loko-motive je padel in se hudo ranil na glavi 36 letni železniški kurjač Franc Jamnik v Ljubljani. — Ko so se splašali konji, je padla s voza 22 letna Julka Platiša in dobila poškodbe na nogah in telesu. — Ko je 40 letni voznik Janez Kežjar iz Gornje Sorice peljal voz hlo-dov, so ga na vozu močno stisnili ter mu zmočkali več notranjih delov. Nevarno stanje! — V Mariboru se postavljali delavci mestnega električnega podjetja drog za električno napeljava. Pri tem pa se je drog prevrnil in močno pobil dva delavca. Martinu Zorku je stisnilo prsni koš, Avgustu Jančiču pa zlomilo levo roko in levo nogo. — Delavcu Francu Rincu v Rosenbergovem mlinu v Mariboru je transmisija odtrgala roko od telesa. Nezavesten je omahnil proti stroju, od koder so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

d **Pri naganenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti** izboljšuje naravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje želodeca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

NOVI GROBOVI

d **Zvonovi zvonite lepo, geljite nas v sveto** neba. V avstrijskem Gradcu je umrl kapetan gen. štaba češkoslovaške armade v p. Karel Kubricht. Je bil dobrotnik Cerkve, občine in revešev. — V Celju je preminul Ivan Ribar, zasebni uradnik. — Na zastrupljenju z gobami je umrla Marija Glogovek roj. Umek na Malem kamnu pri Koprivnici. — V Zalcu je zapustil solzno dolino veleposestnik in bivši župan Franjo Roblek. — V Bistrici pri Limbuži so pokopali v grob posestnika Ludovika Rottnerja. — V Kamniku je odšla med nebeške kraljice polletna Knašičeva Ivanka. — V Dobravi pri Skočjanu so pokopali nadpaznika bivše prisilne delavnice v p. Blaža Papeža. — V Mariboru je umrla Elki dr. Turšičeva. — V Ljubljani so umrli: magistralski pis. razvedelj v p. Jernej Bolhar, učiteljica v p. Ana Suzana Petrovič, Niedebergal Viktor, Mohar Antonija, 57 letna Marija Petrič, 75 letna Katarina Mohorčič, vdova po pokojnem advokatu Berta Triller, modistka Stefi Šare, Neža Šinkovec, dvorni svetnik Božidar Božek, učencec moštanske šole Janko Kovčič iz St. Jurja pri Liti, prevoznik Franc Šinkovnik, davčni uradnik v p. Ivan Štenc, in vdova po žel. zvanikniku Franja Božič. — Naj počivaj v miru!

II. EVHARISTIČNI KONGRES

Sadovi protiverske vzgoje

V noči med 18. in 19. marcem je bil podžagan in razbit evharistični križ na Novi gori. Nova gora je najvišja točka obširne župnije Skočijan; vidna je daleč v dolini Krke in Mirne. Zato je bil kraj prav primeren za postavitev spominskega križa. Na posestvu Antona Bregarja je bil pred nekaj dnevi postavljen 9 metrov visok križ iz hrastovega lesa, belo pobarvan, da bi bil še dalje viden, kot spomin na jubeljno leto našega odrešenja ter obenem priprava na letošnji evharistični kongres. Ze v noči na pepelnico sredo je nekdo prenesel kraji del križa, ko je še neizdelan ležal na tleh, ter ga s silo vrzel v vrata omenjenega posestnika, tako da so se zaklenjena vrata pod pritiskom odprla. V nočnejši noči pa je podžagal križ, ki naj bi bil danes blagoslovljen. Poskusil je — bilo jih je najbrž več — najprej na dveh mestih, kjer se mu pa ni posrečilo, v višini moza ga je pa prelagal in ker je križ zviška padel na valovit svet, se je dvakrat prelomil, v zgornjem delu pa preklal. Motivi, ki bi vodili zločinca pri njegovem delu, niso znani. Ko so danes zjutraj ljudje, ki so šli k maši na Telče, opazili zločinsko delo, je vse pretresla groza, mnogi so jokali. Ker pa je bil za danes oznanjen blagoslov križa, so morje šli takoj na delo, posekali nov hrast, ga obtesali, tako da je v nekaj urah stal na istem mestu nov križ za dva metra višji kot prejšnji. V popoldanskih urah je bil še lepo okrašen z veni, tako da se je mogla zvečer vršiti napovedana slovesnost.

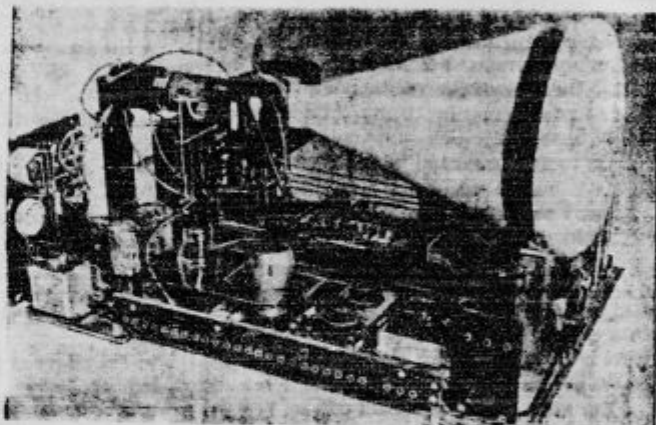
Proti večeru je najprej g. Mirko Gande, kaplan iz Št. Jerneja, zaključil tridnevne duhovne vaje za dekleta, nato pa je g. dekan Antič iz šil sprejem v dekliško Marijino društvo. Po končanih slovesnostih v cerkvi na Telčah se je razvila lepa procesija z lučkami k nanovo postavljenemu spominskemu križu na Novi gori. Pester je bil pogled na množico lučk. Spremljala je spreved godbe iz Skočijana, ki je igrala znane pesmi, ki se bodo pele tudi na evharističnem kongresu. Križ sam je bil razsvetljen. Po kratkem govoru pri križu, je g. dekan križ blagoslovil, sledila je še pesem »Kraljevo znamenje« in

s tem je bila lepa slovesnost zaključena. Namesto žalosti, ki je s jutraj polnila srca zaradi zločinskega dela, so je naselilo veselje. Ta dan bo gotovo vsem v naših hribih še dolgo ostal v spominu.

★

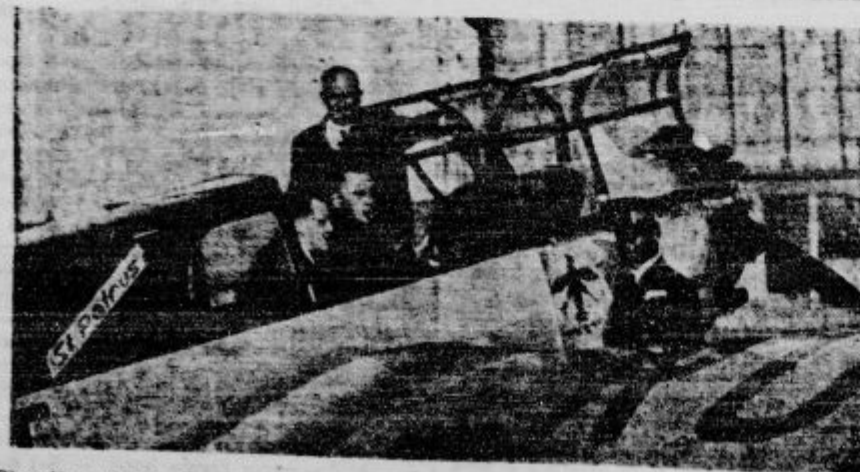
Glede narodnih noš, v katerih bodo ljudje prišli na evharistični kongres, vlada kar razveseljivo tekmovalstvo med posameznimi kraji. Poznamo župnijo, iz katere bodo prav vsi prišli v narodni noši. Oni, ki je še nimajo, si jo bodo do kongresa nabavili. Značilno pa je sledeče pismo, ki naj služi kot vodilo glede narodnih noš: »Oči vsepovsod prihajajo vesela poročila o pripravah za veliko slavnost na čast presv. Rešnjemu Telesu, ki bo zadnje tri dni junija v Ljubljani. Križem naše mile domovine so se vršili zlasti sedaj v zinskem času sv. misijoni, duhovne vaje itd., da se pripravijo na ta veliki praznik naše duše. Potrebno je pa, da bo naš evharistični praznik tudi po zunanje veličasten. Pri slavnostnem prihodu Jezusa na svetlo nedeljo v Jeruzalemu so množice sekale veje in razprostirale svoja oblačila po ulicah, koder je jezdil. Tudi mi Mu hočemo pripraviti zu-

Na Nemškem so iznašli napravo, s katero bo posledaj mogoče gledati ljudi in stvari, ki so bogve kje daleč od nas. Kakor po radiu poslušamo govornika ali pevca, ki govori ali poje morda v Ameriki, tako bomo posledaj lahko ne le poslušali, ampak obenem tudi gledali. Te dni so v Nemčiji to napravo slovesno odprli za splošni promet in splošno uporabo. Na naši zgornji sliki vidimo tako moderno sprejemno postajo

»BOGOLJUB«

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Sloveči nemški letalec stotnik Köhl, ki je preletel še Ocean, je prevzel tehnično in letalsko vodstvo udeležencev za novo misijonsko prometno družbo. Z letalom »Sv. Peter« je odletel v Rim, kjer bo sprijet od sv. očet. Na sliki vidimo letalec (stojec) z njegovim letalom na rimskem letališču.

nanji sijaj, kolikor bomo le mogli. K temu bodo pa mnogo pripomogle naše lepe slovenske narodne noše. Le z veseljem in ljubeznijo jih pripravljajte že sedaj. Izpraznite vse skrinje in poiščite vse, kar spada k naši narodni noši. Oznažite, operite in popravite, kar je popravila potrebno. Umazanega in strganega ne smemo nositi na proslavo. Peče, srajce, rokavci, vse naj bo preprano, da bo belo kot sneg in ne od modrila preveč rjšnjevo. Krila morajo biti zadosti dolga, rokavci za vratom zadosti zaprti, da bo vse lepo dostojno, kakor se spodobi: vse v čast Bogu, kateremu je proslava namenjena, pa tudi v čast našemu narodu. — Ponekod pripravljajo tudi nove narodne noše. Razumljivo je, da v teh težkih časih ni mogoče nabaviti vse tako pristno, kakor bi to moralo biti. Pa vsaj vzorci naj odgovarjajo narodnemu duhu! Barve obleke naj bodo take, kakor jih zahteva prav naša narodna noša! Tako n. pr. morajo biti nogavice bele in nikake drugače barve. Vse mora biti lepo dostojno pripravljeno, vredno Kristusa, ki Ga bomo na kongresu slavili, pa vredno tudi našega narodnega ponosa. — Morda bi ne bilo napačno, če bi se že letošnjih procesij na Telovo udeležili kar moč mnogi v narodnih nošah. Bila bi to nekaka preizkušnja. Potrudimo se, da nas bo veliko, veliko. Zelo bi povzdignilo slavje, če bi bile na kongresu zastopane vse različne slovenske narodne noše in ne samo zorenjske!

Laneno seme

za popolno setev in to od preizkušene vrste Pernauske dotič vsi kmetovalci, tudi oni, ki se še niso priglasili, brez plačila, le proti vrnitvi iste množine semena jeseni po žetvi.

Seme razdeljuje Tovarna motvoza Grosuplje, ki bo tudi kupovala v jeseni vse lanušče od tega semena po prav visokih cenah.

Isto seme se dobi tudi proti vrnitvi v jeseni še pri sledečih: v Novem mestu in Črnomlju pri skladišču Kmet. družbe, v Višnji gori pri županstvu, v Št. Vidu pri Stični pri županstvu, v Stični pri Jožetu Mestniku, Stična 22, v Mirni peči pri Adolfu Remicu, v Veliki Loki pri Ivanu Ovnu, v Radohovi vasi pri Francu Sefmanu, v Mirni pri Ivanu Marinu, v Dobrniču pri Kmetijskem društvu.

Obenem s semenom se dobi tudi navodilo za setev in gojenje lanu. Priporoča se vsem kmetovalcem, da sejejo pomladanski lan, ke je to zelo dobičkanosno in se garantira, da bo Tovarna motvoza kupila vse lanušče po prav visokih cenah.

Županstva ali podružnice Kmet. družb ali društev, ki bi radi razdeljevali to seme, naj se obrnejo na Tovarno motvoza Grosuplje in sporoče, koliko semena žele.

Hitite, dokler traja zaloga!

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Takih komun je še mnogo in nekatere imajo cele tovarne. V njih je bilo leta 1932. okroglo 20.000 mladolietnikov. Seveda so pa sprejele te komunne le neznan drobec vseh omenjenih mas. Večina izmed njih je pomrla, drugi so se polagoma porazgubili po neizmerni državi in danes je število te propadle mladine brez dvoma zopet normalno, kakor je bilo še pred vojno v carski Rusiji. Skrbstvo zanjo so leta 1926. vnovič preuredili, naslednje leto so morali celo uvesti posebno »triletko«, ki naj bi to vprašanje popolnoma likvidirala, mnogo jih vrkajo »Rdeči pionirji«, vendar je v Rusiji teh mladostnih, popolnoma propadlih potepuhov brez doma še vedno mnogo več nego v kapitalističnih državah.

V tesni zvezi z boljševiški stremiljenji po uničenju rodbine je končno tudi z odlokom z dne 26. avgusta 1929 izvedena reforma dotedanjega »meščanskega« tedna. Odpravili so namreč dotedanji 6 dnevni delavnik in počivanje sedmi dan, odpravili so tudi prav vse verske praznike, ter uvedli povsod nepretrgano delo. Ostalo je le še pet državnih praznikov. Delo je bilo pa urejeno tako, da je vsak delal le štiri dni, peti dan pa počival, vendar na ta način, da je praznovala vsaka skupina na drug dan in je delo lahko v vseh obratih stalno teklo. Kdor bi na nedeljo ali na kak velik praznik izostal od dela, je bil takoj odpuščen in tako so tega leta obratovali prvič prav vse delavnice tudi na sam božični dan. Ta barbarska novotarija je vzela družini še edini dan, ki bi ga lahko posvetila sebi. Sovjetske oblasti so skušale z vsem terorjem vsiliti ljudstvu ta novi člen v verigi komunistične odrešitve proletarijata, toda odpor je bil vsesplošen, obenem pa tudi škodljiv za boljševiško gospodarstvo, da so morali odlok kmalu zopet izpremeniti v toliko, da so uvedli petdnevni delavnik, a šest dan počivanje; nedelja je pa definitivno odpravljena.

Tako so boljševiki že uničili ali se pa vsaj z vsami sredstvi prizadevali, da bi čim prej uničili trivogalne stebre današnjega kulturnega človeštva, to je vero, rodbino in pravo. Uničujejo vse tako smotreno in do korenin, da bi se iz njih nikoli več ne mogla pojaviti kaka nevarnost za nov komunističen družabni red, ki ga hoče peščica fanatikov vsiliti milijonom. Njih naporu so povzročili za enkrat le ogromno razdejavanje v srehi milijonov: namesto tolažilne vere so uvedli malikovanje brezdušne tehnike, toplo rodbino nadomeščajo s topim kolektivom in pravo se je moralo umakniti krvavemu terorju. Ali naj to osreči proletarijat in vse človeštvo?

e) Šola in ljudska prosveta.

Komunizem družine torej ne priznava in jo hoče uničiti, zato tudi nepriznava lastništva in oblasti staršev nad otrokom, temveč stoji na stališču, da je otrok last družbe, ki jo seveda predstavlja komunistična stranka. Pri tem niti najmanj ne upošteva večno veljavnega naravnega zakona, da se pojavi otrok najprej v družini, s katero ga veže kri in šele nato tudi v državi, s katero ga veže le kos papirja. Samo zato, ker država še ne razpolaga z zadostnimi sredstvi, prepušča prva leta otroka res da še staršem v telesno oskrbo, toda njegovo vzgojo si prilasča le zase, kakor hitro se otrok zave. V to svrhu ji služijo na eni strani ogromne strankine mladinske organizacije (Oktoobrski otrok, Rdeči pionirji in Komomol), o katerih smo že govorili, na drugi strani pa — šola, kateri posvečajo že od početka svojega gospodarstva izredno veliko pozornost.

Duh, ki preveva vse boljševiške mladinske organizacije in vse sovjetsko šolstvo je seveda izrazito materialističen in komunističen. Prvi čas po prevzemu oblasti so se zadovoljili le s popolno ločitvijo šole od cerkve, a kmalu jim ni to več zadostovalo, temveč so prepojili ves pouk z izrazito protiverskim in brezbožnim duhom.

Namena šole nikakor niso gledali v tem, da nudi mladini le neko določeno znanje, temveč naj bi predvsem vzgajala novega komunističnega, to je kolektivnega človeka, ki bo prepojen z marksistično miselnostjo vladajoče stranke in katerega daje zmisel življenja in prvi vrsti gospodarstvo. Drugo znanje je protidržavno in družbi nevarno, zato ga zatirajo z najbolj surovimi sredstvi, kajti vse znanje mora hlapčevati le vladajoči stranki. Razen marksizma zanje ni nobene resnice več. Niti najmanj niso upoštevali dejstva, da je človeku zgolj gospodarski uspeh premalo in da v njem prevladuje duhovnost. Do čim je cilj krščanske vzgoje izoblikovati človekovo celotno osebnost ter vzbuditi v njem čim globlji čut za vzajemnost, pa gleda boljševiška šola pred seboj le kolektiv, ki naj se ga vzgoji za kolektiv. Zato pač goji v otroku samostojnost, kolikor skuša s tem v njem zatreti vsako spoštovanje do avtoritete staršev, cerkve, vzgojiteljev itd., a le da pride tem bolj do izraza vsemožna avtoriteta stranke. Na eni strani so izgubili starši prav vsa pravico do otrok in vzgojitelji so bili zlasti prvih petnajst let pravi mučeniki razbrzdane samovoljnosti svojih učencev, a na drugi strani jim je materijalistično komunističen duh jemal vsako osebno svobodo in čut za osebno odgovornost, kar se je nad boljševiki samimi kmalu jako maščevalo. Šola je bila prva leta le del velikega komunističnega kolektiva brez vseh tistih neprijetnosti, ki jo zagrenjujejo našim otrokom (nalog, spričeval, kazni itd.). Ker gleda materijalistični komunizem odrešenje človeka le v gospodarstvu, ima tudi boljševiška šola predvsem namen vzgojiti že v otroku malikovanje stroja in tehnike, kajti za komunista ima tudi duhovna kultura le toliko zmisla, kolikor služi njegovim gospodarskim ciljem, a besed krepost, dobrot, pravica, poštenje itd. pa boljševiška vzgoja sploh ne pozna in ne prizna. Člen 1. sovjetske šolske uredbe pravi: »Cilj sovjetske šole je vzgajati naraščaj v komunističnem duhu ter izoblikovati iz njega aktivne sodelavce v socialistični zgradbi in v razrednem boju mednarodnega proletarijata.«

Šolskega vprašanja so se lotili boljševiki seveda takoj po prevzemu oblasti. Ker so gledali v dotedanjem šolskem stroju svojega velikega škodljivca in ker so bili prepričani, da dobi otrok jako hitro ono politično in tehnično znanje, ki so ju edini smatrali za važni, so do tal podrli vso dotedanjo šolsko zgradbo ter ustvarili na hitro roko novo. Ustvarili so novo, enotno šolo v dveh stopnjah in sicer:

I. stopnja (osnovna šola za otrok od 8.—12. leta;

II. stopnja (srednja šola) za otroke od 13.—17. leta.

V vse sovjetski Rusiji je bilo l. 1929.

94.205 šol I. stopnje z 7.264.000 učenci;

4.126 šol II. stopnje z 457.000 učenci.

Razen tega so obdržali še 750 starih srednjih šol in velik del visokih šol, seveda s popolnoma novimi učnimi načrti. Ker so bile za časa vojnega komunizma prav vse moči boljševikov zaposlene v državljanski vojni, v politiki in v gospodarstvu, še niso utegnili posvečati šolstvu potrebne pozornosti, zato je vladal v njem največji nered. Zaradi pomanjkanja denarja, učiteljev in šolskih poslopj je ostala večina načrtov le na papirju in še velik del prejšnjega šolstva je docela propadel.

L. 1923. (za časa Nepa) so izdali novo šolsko reformo, pri kateri se zunanja zgradba šolstva ni mnogo izpremenila, pač so jo pa skušali vso prepojit s svojim duhom. V to svrhu so izdajali neprestano nove odredbe in reforme, katerih končni cilj je bil, da jim vzgaja šola zanesljiv komunistični naraščaj in zadostno število specializov za vse panoge, s katerimi so skušali obnoviti popolnoma upropaščeno gospodarstvo. Ves svoj vzgojni sistem so zgradili na idejo »delovne šole«, ki so jo prevzeli od Američanov. V tej naj bi si prisvojili učenci potrebno znanje s samodelavnostjo, ne pa da jim ga nudi šola že prirejenega, kakor v drugi Evropi. Vso učno snov so osredotočili na delo, na naravo in na družbo, stari jeziki so iz šol sploh izginiti, a ostali jezikovni pouk in duhovne vede sploh so skrčili na najmanjšo mero, oziroma so dobile čisto novo vsebino (zlasti zgodovina).

RAZNO

Več kot 1000 praznih stanovanj je v Oslju. Zato so cene stanovanj padle za 40 do 65 %.

Pri vseh volitvah do l. 1931 so nekateri kandidati gradili novo železnico čez Kočevje. Zdej se pa obetajo kar tri nove železnice, tako da bo pri prihodnjih volitvah imela že vsaka dolenska vas najmodernejši kolodvor — v naratu!

Novo krščansko nacionalno stranko ustanovlja v Romuniji bivši ministar, predsednik Vajda Voed.

Proti trem grškim pravoslavnim škofom je uvedena preiskava, ker so sodelovali pri zadnji socialistični revoluciji.

41 mandatov so pridobili socialni demokrati pri zadnjih okrajnih volitvah na Danskem.

Mocno monarhistično gibanje obstoja v Grčiji. Valetrogovci hočejo imeti za kralja vojvodo kentškega, ki se je nedavno poročil z grško princezijo.

Podržavanje vseh promogovnikov na podlagi določb starega zakona o agrarni reformi zahteva klub senatorjev českoslovaške kmet. stranke.

Za 15 milijonov zloter je kupila poljska vlada škodove tvornice na Poškem, kjer so se v prvi vrsti izdelovali motorji za letala.

Od 4 opokara v Oslju obratuje danes samo še ena, a še ta v zmanjšanem obsegu.

Ustavila je delo tvornica stekla v Parafinu, ker so baje skladišča prenapolnjena z blagom. Vsem delavcem so delo odpovedali.

190 rudarjev je zatele stavkati v premožnovniku Ladanje Donje, ker niso prejele še več tedno svojih mezd.

Hotel za pse imajo v Londonu. Pri dobijo hrano po jedilnem listu V Londonu že obstoja olesjevalni salon za pse. Psi lahko sami prihajajo v hotel, ali pa se jim hrano pošilja na dom. Plačajo njih lastniki. Na Angleškem, ki jo vodi delavski voditelj Mas Donald, je še vedno več milijonov brezposelnih delavcev, ki gotovo ne žive — »pod psom«.

Tudi birokratizem. Nekdo je prijavil na policiji, da mu je bila ukradena ura. Naslednji dan pa pride povedat, da se je umislil in da je ura našel doma v miznici. Toda na policiji ga zavrnejo, dok da je že prepoznal. »Tajnik vam je ukradel ura, smo že prijeli!«

Mesar pomočniku: »Janez, izvleci tej gospi korsti in prereži na dve njeni svilski želedec«.

Kdor se v vinnu kopa tudi v vinnu utone.

Naročaito „Domoljuba“!

